

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма
«Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно) (перша – англійська)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практика перекладу другої іноземної мови
Викладач (-і)	Ткачівський Василь Васильович
Контактний телефон викладача	+380506618576
E-mail викладача	vasyl.tkachivskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	вівторок 15:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Практика перекладу другої іноземної мови» викладається під час навчання в магістратурі за спеціальністю 035.041 Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська. Основними організаційними формами навчання є практичні заняття та самостійна робота. Курс покликаний поглибити розуміння студентами основних проблем дисципліни, перевірити рівень опанування студентами теоретичного матеріалу, сформувати навички спостереження за мовним матеріалом, навчити робити самостійні висновки, сприяти вмінню студентів розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі. Сформувати у студентів навички опанування лінгвоетнокультурних засобів усної та письмової комунікативної компетенції та її адекватного двостороннього перекладу.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування у студентів загальні компетенції володіння іноземною та рідною мовою на професійному рівні; • розвивати у студентів здатність до пошуку та обробки інформації з різних джерел; • ознайомити студентів з основними моделями та закономірностями процесу перекладу; • забезпечити глибоке засвоєння видів і типів перекладу та їх використання для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу (МП); • навчити студентів розрізняти жанрово-стилістичні особливості різних типів тексту; • навчити студентів розрізняти та долати труднощі та проблеми перекладу; • розглянути специфіку перекладу окремих розрядів лексики та сполучуваність слів у процесі перекладу; • ознайомити студентів з функціональною теорією перекладу «Skopos-Theorie» та навчити розпізнавати, а відтак і брати за основу перекладу функції цільового тексту; • розглянути важливість дотримання міжкультурних, міжособистісних, професійно-етичних та соціально-етичних норм спілкування у країнах, на/з мови яких здійснюється переклад; • показати багатство засобів вираження української мови; • навчити студентів адекватно перекладати поняття, пов'язані зі світовими соціокультурними реаліями; • навчити студентів дотримуватись основних вимог щодо оформлення та стильового наповнення текстів різних жанрів; • формувати вміння підбирати правильні відповідники до лексичних одиниць та термінів залежно від фахових ознак тексту; • оволодіти основними навичками таких видів усного перекладу як послідовного перекладу та нашіптування. <p>У процесі навчання перекладу важливо попередити помилки, які виникають через подібні, хоча насправді відмінні явища в межах кожного аспекту іноземної та рідної мов.</p>	

Таким чином, вивчення курсу «Практика перекладу» покликане запобігти інтерференції української мови на іноземну та навпаки.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися двома іноземними мовами.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;

ФК 2. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань;

ФК 3. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 4. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів другої іноземної мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної особистісної та професійної комунікації та здійснення фахового усного та письмового перекладу.

ФК 5. Уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання англійської мови та літератури, другої іноземної мови, перекладу у професійній діяльності.

ФК 6. Здатність вести ефективну професійну діяльність індивідуально і в команді; здійснювати письмовий та усний (послідовний, синхронний) переклад, уміти застосовувати стратегії й тактики перекладу при усному та письмовому перекладі.

5. Програмні результати навчання

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату, організації успішної комунікації, здійснення фахового перекладу.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 18. Здійснювати міжмовну і міжкультурну усну та письмову комунікацію, обмін інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів другою іноземною та українською мовами. Володіти та ефективно застосовувати перекладацькі стратегії й тактики для здійснення ефективної професійної

діяльності в сферах усного та письмового перекладу. Дотримуватися правил міжнародного етикету і норм поведінки перекладача у процесі професійної діяльності.

6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції			
практичні заняття	30		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
3	035 Філологія	2	В
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Ознайомлення з видами усного перекладу та його особливостями (синхронний, послідовний, нашіптування, конференційний переклад).		2	5
Тема 2. Тренування навиків перекладу з аркуша (на основі публіцистичного тексту «Hören, übersetzen, mitsprechen»).		2	5
Тема 3. Тренувальні вправи для опанування послідовним перекладом (рольова гра, інтерв'ю, метод переказу). Вправи, спрямовані на покращення пам'яті та концентрацію уваги.		2	5
Тема 4. Вдосконалення навиків конференц-перекладу. Вправи на тренування вільного володіння лексичними та фразеологічними одиницями, характерних для різних видів конференцій, вивчення сталих висловів та звертань, притаманних певним видам промов. Ознайомлення з технікою перекладацького скоропису.		6	10
Тема 5. Вдосконалення навиків перекладу нашіптування.		2	5
Тема 6. Переклад текстів науково -технічного стилю (робота в групах, порівняльний аналіз паралельних текстів, укладення власного термінологічного словника)		4	10
Тема 7. Переклад текстів газетно -публіцистичного стилю. Аналіз жанрових особливостей.		4	5
Тема 8. Проблема перекладу соціолектів та діалектів (Arno Camenisch „Ustrinkata“).		2	5
Тема 9. Пісні сучасних німецьких виконавців та спроба їхньої адаптації українською мовою.		4	5
Тема 10. Тренувальні вправи, спрямовані на переклад відеореклами.		2	5
	ЗАГ.:	30	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та/або бали, отримані під час заліку.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює від 30 до 50 завдань (максимальна кількість балів – 10).</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 30 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 1.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>При виставленні заліку (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи (40 балів), а також бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua (10 балів). Форма підсумкового контролю – залік. Форма здачі – комбінована.</p>
<p>8. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Вибір навчальної дисципліни відбувається на основі Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника права на вільний вибір освітніх компонент.</p> <p>Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p><u>Відвідування занять:</u></p> <p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щопонеділка о 15.00.</p>	

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, UdeMy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

1. Іваницька М.Л.. Мовна особистість перекладача як чинник впливу на продукт перекладу (на матеріалі роману Б. Леберта – Крейзі). Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. Вип. 21. 2012.
2. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
3. Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу (завдання для самостійної роботи до модульної атестації): навч.-метод. посібник для студентів I курсу спеціальності «Переклад». Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. 48 с.
4. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад: Навчальний посібник.– Тернопіль: Вид-во Карп'юка, 2001. 284 с.
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студентів. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.
6. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. Вінниця: Нова книга, 2008. 512 с.
7. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад).– Вінниця: Нова Книга, 2003. 448с.
8. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцю Чернівці: Рута, 2008. 312с.
9. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : [монографія] / О. В. Ребрій. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
10. Содомора А. Широкі обрії перекладознавства [Електронний ресурс] / Содомора А. // Роксолана Зорівчак: Біобібліогр. покажч./ Уклад.: Г. Домбровська, З. Домбровська, У. Романюк; Наук. ред. О. Чередниченко; Автори передмов: О. Чередниченко, А. Содомора; Редкол.: Б. Якимович (голова), В. Сулим, А. Содомора та ін. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. С. 7—10. URL: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrajinska_biobibliografija/17_Zorivch_ak.pdf.